

Syllabus of Pali PGQP60(xxv)

UNIT 1 – भगवतो बुद्धस्स जीवनचरितं - भगवा बुद्धो, जातक-अट्टकथाय निदानकथा, महापदानसुत्तं (महावग्गे दीघनिकाये), अरियपरियेसनसुत्त/पासरासिसुत्तं (मज्झिमनिकाये), धम्मचक्क-पवत्तनसुत्तं (संयुत्तनिकाये), चुल्लवग्गो महावग्गो च (विनयपिटके), महापरिनिब्बानसुत्तं ।

UNIT 2 – पालिसाहिच्चस्स इतिहासो - पालिभासाय उगमो विकासो च, पालिभासाय पदेसो, पालिभासाय कालो, धम्मसंगीतियो, वंससाहिच्चे दीपवंसो महावंसो च, पालितिपिटकस्स अट्टकथासाहिच्चस्स च इतिहासो ।

UNIT 3 – तिपिटकस्स परिचयो - विनयपिटकं तस्स गन्था च, सुत्तपिटकं तस्स गन्था च, अभिधम्मपिटकं तस्स गन्था च ।

UNIT 4 – भगवतो बुद्धस्स पमुखा सिक्खायो - धम्मस्स तीणि चरणानि - सीलानि, समाधि पञ्जा च, चत्तारि अरियसच्चानि, अरिय-अट्टङ्गिको मग्गो, पटिच्चसमुप्पादो, तिलक्खणं - 1. सब्बे संखारा अनिच्चा, 2. सब्बे संखारा दुक्खा, 3. सब्बे धम्मा अनत्ता च । ब्रह्मविहारो - मेत्ता, करुणा, मुदिता, उपेक्खा । परमत्थधम्मा - चित्तं, चेतसिकं, रूपं निब्बानं च ।

UNIT 5 – पालिव्याकरणं - पालि-वण्णमाला, पालि-सद्दरूपाणि, कारकानि विभत्तियो च, पालि-धातुरूपाणि, सन्धि, समासो, पच्चया, उपसग्गा, अव्ययपदानि, अनुवादो ।

PGQP47

Entrance Test for the Programme(s): **Acharya (Sahitya) [CSU], Acharya (Kavya Varga), Acharya (Alankara Varga) [NSU]**

1. PART-A will consist of 25 objective questions (MCQs) and will include English, General Awareness, Mathematical Aptitude and Analytical Skills.

2. PART-B will consist of 75 objective questions (MCQs) from the Teaching Aptitude

UNIT - 1 (काव्यवर्गः) – काव्यभेदाः विकासश्च, श्रव्यकाव्यानि, दृश्यकाव्यानि, काव्यस्वरूपम् । (50 Questions)

UNIT - 2 (अलङ्कारवर्गः) – अलङ्काराः । (25 Questions)

PGQP48

Entrance Test for the Programme(s): **Acharya (Sarvadarshan/ Sankhya Yoga / Nyaya / Prachin Nyaya / Navya Nyaya / Navya Vaisheshika/ Mimansa/ Vedanta / Advaita Vedanta / Vishishtadvaita Vedanta / Dvaita Vedanta / Ramananda Vedanta / Kashmira-Shaiva Darshana/ Jaina Darshan / Bauddha Darshana) [CSU] [NSU]**

4

1. PART-A will consist of 25 objective questions (MCQs) and will include English, General Awareness, Mathematical Aptitude and Analytical Skills.

2. PART-B will consist of 75 objective questions (MCQs) from the Teaching Aptitude

UNIT -1 सर्वदर्शनम् – प्रमाणविचारः, प्रमेयविचारः, आत्मविचारः, कर्मविचारः, आस्तिकनास्तिकदर्शनानां सामान्यपरिचयः। (6 Questions)

UNIT -2 साङ्ख्ययोगः – दुःखत्रयम्, सत्कार्यवादः, सर्गः, पुरुषः, अष्टाङ्गयोगः। (7 Questions)

UNIT -3 न्यायः - कारणं तदप्रभेदाः, प्रत्यक्षसामग्रीविमर्शः, शक्तिग्रहोपायाः, द्वितीयलक्षणं चतुर्थलक्षणञ्च, अवतरणग्रन्थः, संशयपक्षता। (7 Questions)

UNIT – 4 वैशेषिकम् – द्रव्यविचारः, प्रमाणविचारः, कर्मविचारः, धर्मविचारः। (7 Questions)

UNIT – 5 मीमांसा – अङ्गत्वविचारः, भावना, विधिप्रकारः, सोमविचारः, नामधेयविचारः, शाब्दबोधनिरूपणम्। (7 Questions)

UNIT – 6 अद्वैतवेदान्तः – मोक्षः, प्रमाणानि, साक्षी, सत्तात्रैविध्यम्, माया, अध्यासः। (7 Questions)

UNIT - विशिष्टाद्वैतवेदान्तः - यतीन्द्रमतदीपिकायां प्रत्यक्षम्, अनुमानम्, शब्दः, प्रकृतिः, जीवः, ईश्वरावताराः। (6 Questions)

UNIT - 8 द्वैतवेदान्तः – प्रमाणानि, वेदापौरुषेयत्वम्, विष्णोः सर्वशब्दवाच्यत्वम्, विष्णोः सदागमैकवेद्यत्वम्। (6 Questions)

UNIT - 9 रामानन्दवेदान्तः – वैष्णवमतसमीक्षा, रामानन्दभक्तिमीमांसा, रामानन्दीयसाहित्यपरिचयः। (5 Questions)

UNIT - 10 काश्मीरशैवदर्शनम् – काश्मीरशैवागमपरिचयः, अभिगुप्तपरिचयः। (3 Questions)

UNIT - 11 जैनदर्शनम् - प्रमाणनयमीमांसा, सर्वज्ञसिद्धिः, षड् द्रव्याणि, सप्त तत्त्वानि, जैनसाहित्यस्य सामान्यपरिचयः। (7 Questions)

UNIT - 12 बौद्धदर्शनम् - दार्शनिकविचाराः – प्रतीत्यसमुत्पादः, अनात्मवादः, आर्यसत्यानि, अष्टाङ्गमार्गः, बौद्धधर्मविकासः (शाखाचतुष्टयम्), बौद्धसाहित्यस्य सामान्यपरिचयः। (7 Questions)

Syllabus of PGQP49

Acharya (Vastu, Paurohitya & Dharmashastra) [CSU] [NSU]

UNIT – 1 वास्तु – वास्तुशास्त्रपरिचयः, भूचयनसिद्धान्ताः, कक्षविन्यासः, गृहारम्भगृहप्रवेशमुहूर्तः, आयादिविचारः। (25 Questions)

UNIT – 2 पौरोहित्यम् - भारतीयकर्मकाण्डस्वरूपविचारः, षोडशसंस्काराः, श्राद्धप्रकाराः स्वरूपञ्च, विधिनिषेधनियमाः। (25 Questions)

UNIT - 3 धर्मशास्त्रम् – धर्मलक्षणम्, आश्रमाः, उपनयनसंस्कारः, विवाहसंस्कारः, विवादपदानि, अग्निहोत्रप्रयोगः। (25 Questions)

Syllabus of PGQP60

Acharya: **Prakrit प्राकृत**

UNIT 1 – प्राकृत भाषा की उत्पत्ति एवं विकास - प्राकृत शब्द का अर्थ, प्राकृत की प्राचीनता, वैदिक या छान्दस में प्राकृत भाषा के तत्त्व, प्राकृत भाषा का विकास, प्राकृत की प्रमुख विशेषताएँ।

UNIT 2 – प्राकृत के भेद-प्रभेद एवं आगम साहित्य परम्परा का परिचय - प्राकृत के भेद प्रभेद, मूल दो भेद - कथ्य एवं साहित्य, प्रथम युगीत प्राकृत, मध्ययुगीन प्राकृत, अर्वाचीन प्राकृत। प्राकृत आगम साहित्य परम्परा का परिचयात्मक अवलोकन - अर्धमागधी आगम साहित्य परिचय, शौरसेनी आगम साहित्य परिचय।

UNIT 3 - प्राकृत व्याकरण परम्परा और विकास - प्राकृत व्याकरण परम्परा का परिचय। प्रमुख प्राकृत व्याकरण एवं उनके रचयिता- चण्डकृत प्राकृत लक्षण, वररूचिविरचित प्राकृत प्रकाश, हेमचन्द्राचार्यकृत सिद्धहेमशब्दानुशासन, मार्कण्डेयकृत प्राकृत सर्वस्व।

UNIT 4 – प्राकृत भाषा की प्राचीनता और शिलालेखीय साहित्य का परिचय - सम्राट अशोक के 14 शिलालेखों का सामान्य परिचय (गिरनार शिलालेख), सम्राट खारवेल के हाथीगुंफा शिलालेख का परिचय एवं अध्ययन,।

UNIT 5 – प्राकृत काव्य साहित्य की विविध विधाओं का परिचय।

महाकाव्य - महाकवि प्रवरसेनकृत सेतुबंध - महाकवि वाक्पतिराजकृत गडडवहो, हेमचन्द्राचार्यकृत कुमारवालचरियं (द्-याश्रयकाव्य)

खण्डकाव्य- रामपाणिवाद विरचित, कंसवहो एवं उसाणिरुद्ध।

चरितकाव्य - विमलसूरिकृत पउमचरियं, धनेश्वरसूरिकृत-सुरसुंदरीचरियं, लक्ष्मणगणिविरचित- सुपासणाहचरियं।

चम्पूकाव्य - उद्योतनसूरिकृत कुवलयमालाकहा।

कथाकाव्य - पादलिप्तसूरिकृत- तरंगवङ्कहा, संघदासगणिविरचित वसुदेवहिण्डी, हरिभद्रसूरिकृत- समराइच्चकहा एवं धुत्ताख्याण।

मुक्तककाव्य - महाकवि हालविरचित गाहासत्तसई, मुनिजयवल्लभसंकलित वज्जालगं, जिनेश्वरसूरिसंकलित गाहारयणकोस।

सट्टक - राजशेखर विरचित कर्पूरमंजरी, कवि रुद्रदासकृत चन्द्रलेहा।

Syllabus of Pali PGQP60(xxv)

UNIT 1 – भगवतो बुद्धस्स जीवनचरितं - भगवा बुद्धो, जातक-अट्टकथाय निदानकथा, महापदानसुत्तं (महावग्गे दीघनिकाये), अरियपरियेसनसुत्त/पासरासिसुत्तं (मज्झिमनिकाये), धम्मचक्क-पवत्तनसुत्तं (संयुत्तनिकाये), चुल्लवग्गे महावग्गे च (विनयपिटके), महापरिनिब्बानसुत्तं ।

UNIT 2 – पालिसाहिच्चस्स इतिहासो - पालिभासाय उग्गमो विकासो च, पालिभासाय पदेसो, पालिभासाय कालो, धम्मसंगीतियो, वंससाहिच्चे दीपवंसो महावंसो च, पालितिपिटकस्स अट्टकथासाहिच्चस्स च इतिहासो ।

UNIT 3 – तिपिटकस्स परिचयो - विनयपिटकं तस्स गन्था च, सुत्तपिटकं तस्स गन्था च, अभिधम्मपिटकं तस्स गन्था च ।

UNIT 4 – भगवतो बुद्धस्स पमुखा सिक्खायो - धम्मस्स तीणि चरणानि - सीलानि, समाधि पञ्जा च, चत्तारि अरियसच्चानि, अरिय-अट्टङ्गिको मग्गो, पटिच्चसमुप्पादो, तिलक्खणं - 1. सब्बे संखारा अनिच्चा, 2. सब्बे संखारा दुक्खा, 3. सब्बे धम्मा अनत्ता च । ब्रह्मविहारो - मेत्ता, करुणा, मुदिता, उपेक्खा । परमत्थधम्मा - चित्तं, चेतसिकं, रूपं निब्बानं च ।

UNIT 5 – पालिव्याकरणं - पालि-वण्णमाला, पालि-सद्दरूपाणि, कारकानि विभत्तियो च, पालि-धातुरूपाणि, सन्धि, समासो, पच्चया, उपसग्गा, अव्ययपदानि, अनुवादो ।

PGQP63

Entrance Test for the Programme(s): **Acharya (Veda / Shukla Yajurveda-Bhashya / Krishna-Yajurveda-Bhashya / Samaveda / Atharvaveda-Bhashya) [CSU] [NSU]**

1. PART-A will consist of 25 objective questions (MCQs) and will include English, General Awareness, Mathematical Aptitude and Analytical Skills.

2. PART-B will consist of 75 objective questions (MCQs) from the Teaching Aptitude

UNIT - 1 वेदाः - ऋग्वेदस्य परिचयः, शुक्लयजुर्वेदस्य परिचयः, कृष्णयजुर्वेदस्य परिचयः, सामवेदस्य परिचयः अथर्ववेदस्य परिचयः। (38 Questions)

UNIT – 2 वेदभाष्यम् – भाष्यभूमिका, मीमांसापरिभाषा, इष्टिपरिचयः, दर्शपूर्णमासेष्टिः, कण्वसंहिता। (37 Questions)

PGQP65

Entrance Test for the Programme(s): **Acharya (Vyakarana / Prachin Vyakarana / Navya Vyakarana / Shabdabodha System and Language Technology) [CSU] [NSU]**

1. PART-A will consist of 25 objective questions (MCQs) and will include English, General Awareness, Mathematical Aptitude and Analytical Skills.

2. PART-B will consist of 75 objective questions (MCQs) from the Teaching Aptitude

UNIT - 1 (व्याकरणम्) – संज्ञाप्रकरणम्, परिभाषाप्रकरणम्, सन्धिप्रकरणम्, स्त्रीप्रत्ययप्रकरणम्, कारकप्रकरणम्। (50 Questions)

UNIT - 1 (शाब्दबोधः) – अङ्गत्वविचारः, भावना, शाब्दबोधनिरूपणम्, शक्तिप्रकरणम्। (25 Questions)

PGQP66

Entrance Test for the Programme : **Acharya (Puranetihasa) [CSU]**

1. PART-A will consist of 25 objective questions (MCQs) and will include English, General Awareness, Mathematical Aptitude and Analytical Skills.

2. PART-B will consist of 75 objective questions (MCQs) from the Teaching Aptitude

UNIT 1 – वैदिकसाहित्यस्येतिहासः, भारतीया संस्कृतिश्च – चतुर्णां वेदानां संक्षिप्तपरिचयः, वेदाङ्गानां संक्षिप्तपरिचयः, षोडशसंस्काराः, पुरुषार्थचतुष्टयम्। (15 Questions)

UNIT 2 – रामायणं महाभारतञ्च – रामायणस्य सामान्यपरिचयः, सुन्दरकाण्डम् (अध्यायाः 1-10), महाभारतस्य सामान्यपरिचयः, उद्योगपर्वणि प्रजागरपर्व (अध्यायाः 33-40)। (15 Questions)

UNIT 3 – भगवद्गीता - अध्यायः 12 – भक्तियोगः, अध्यायः 15 – पुरुषोत्तमयोगः। (15 Questions)

UNIT 4 – पुराणानि – अष्टादशपुराणानां सामान्यपरिचयः, पुराणानां लक्षणानि, पुराणानामुपकरणानि, पुराणे सृष्टिवर्णनम्। (20 Questions)

UNIT 5 – उपपुराणानि – अष्टादशोपपुराणानां सामान्यपरिचयः, उपपुराणानां कालनिर्णयः। (10 Questions)

PGQP73

Entrance Test for the Programme(s): **Acharya (Jyotish / Siddhant Jyotish / Phalit Jyotish)**
[CSU] [NSU]

1. PART-A will consist of 25 objective questions (MCQs) and will include English, General Awareness, Mathematical Aptitude and Analytical Skills.

2. PART-B will consist of 75 objective questions (MCQs) from the Teaching Aptitude

UNIT - 1 सिद्धान्तज्यौतिषम् – नवविधकालमानानि, ग्रहस्पष्टीकरणम्, ग्रहणविचारः, लग्नसाधनम्, पञ्चाङ्गपरिचयः। (37 Questions)

UNIT - 2 फलितज्यौतिषम् – राशिपरिचयः, ग्रहपरिचयः, द्वादशभावविमर्शः, दशाविमर्शः, मुहूर्तविचारः। (38 Questions)